

เอกสารวิชาการ (Concept Paper)

กิจกรรมถอดบทเรียน

เรื่อง การป้องกันการตกเป็นเหยื่อของการถูกล่อลวง
และก่ออาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ต่อเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี

จัดทำโดย กลุ่มพุทธรักษา

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรการป้องกันอาชญากรรมกับการอำนวยความสะดวกยุติธรรมในสังคม
Crime Prevention รุ่นที่ 7
สถาบันพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม
ประจำปี 2567

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อศึกษาปัญหาการถูกล่อลวงและก่ออาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ที่เกิดกับเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี และ (2) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการป้องกันการถูกล่อลวงและก่ออาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ต่อเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของประเทศไทยเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้อง โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงปัญหาด้วยการสืบค้นและศึกษาเชิงเอกสาร ร่วมกับการระดมความคิดเห็นของกลุ่มผู้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการถูกล่อลวงและก่ออาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ที่เกิดกับเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี

ปัญหาการถูกล่อลวงและก่ออาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ที่เกิดกับเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการกระทำผิด ดังนี้ (1) ตัวเด็กที่ขาดความรู้และความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ (2) การดูแลครอบครัวหรือผู้ปกครองและปัญหาภายในครอบครัว (3) การดูแลของโรงเรียนหรือหลักสูตรการศึกษาที่เกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าวยังไม่เพียงพอ (4) การเข้าถึงสื่อดิจิทัลและการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายและขาดการควบคุมเนื้อหาของสื่อ และ (5) ประเด็นด้านกฎหมาย/มาตรการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งยังคงมีช่องว่าง และขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ กลุ่มพุทธรักษา เห็นว่า การดูแลครอบครัวหรือผู้ปกครองถือเป็นปัจจัยที่สำคัญ โดยพบว่า ปัญหาการล่อลวงละเมิดเด็กมีความเกี่ยวข้องกับสถาบันครอบครัว ซึ่งเกิดจากปัญหาการเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม และเมื่อเด็กขาดการดูแลเอาใจใส่จากครอบครัว ก็อาจเกิดความเสี่ยงที่เด็กจะกลายเป็นผู้ถูกล่อลวงละเมิดทางเพศ ดังนั้น ครอบครัวจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยป้องกันการเกิดปัญหาดังกล่าวได้

แม้ว่าในปัจจุบันหลายหน่วยงานได้มีการดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว อาทิ การดำเนินโครงการ “ประชารัฐ ยุติธรรมนำเด็กปลอดภัย” ของรัฐบาล เพื่อแก้ไขปัญหาการล่อลวงละเมิดทางเพศต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ต รวมทั้งกระทรวงศึกษาธิการได้มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา หรือ MOE Safety Center เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันที่แข็งแกร่งให้เด็กและเยาวชนทั่วประเทศให้มีทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี และมีความรู้ที่เท่าทันต่อการใช้เทคโนโลยีในการรับสื่อบนสังคมออนไลน์ อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาของกลุ่มพุทธรักษา เห็นว่า การป้องกันการตกเป็นเหยื่อของการถูกล่อลวงและก่ออาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ต่อเด็ก ยังขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงได้ทำการศึกษาเพื่อนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการปัญหา ดังนี้ (1) การประชาสัมพันธ์ผ่านแพลตฟอร์ม Google Ads เพื่อเผยแพร่ความรู้ให้แก่ครอบครัวหรือผู้ปกครองเกี่ยวกับการป้องกันปัญหาการถูกล่อลวงและก่ออาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ต่อเด็ก และ (2) การใช้เทคโนโลยี Parental controls หรือระบบการควบคุมโดยผู้ปกครอง ซึ่งผู้ปกครองสามารถกำหนดการตั้งค่าควบคุมการใช้สื่อออนไลน์หรือการท่องโลกดิจิทัลของเด็กและเยาวชนได้ อันจะช่วยลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อของเด็กได้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	(ก)
ส่วนที่ 1 บทนำ :	
1.1 หลักการและเหตุผล หรือ ความเป็นมา/ภูมิหลัง หรือความสำคัญ ของเรื่องที่เขียน	3
1.2 วัตถุประสงค์	4
1.3 ขอบเขตของเรื่อง	4
1.4 คำจำกัดความหรือนิยามต่างๆ	5
ส่วนที่ 2 เนื้อเรื่อง : ข้อเท็จจริง/สถิติที่แสดงถึงปัญหาอาชญากรรม	
2.1 ข้อเท็จจริงและสถิติการนำเสนอแนวทางและผลการวิจัย	6
2.2 หลักการ แนวคิด และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	
2.2.1 ทฤษฎีและวิธีการที่เกี่ยวข้อง	9
2.2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	10
2.3 วิธีการศึกษา การวิเคราะห์วิพากษ์เกี่ยวกับประเด็นที่ศึกษา	12
ส่วนที่ 3 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
3.1 บทสรุป	13
3.2 ข้อเสนอแนะ	14
เอกสารอ้างอิง	15

ส่วนที่ 1 บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล หรือ ความเป็นมา/ภูมิหลัง หรือความสำคัญของเรื่องที่เขียน

วิวัฒนาการของเทคโนโลยีสื่อดิจิทัลไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์พกพา โทรศัพท์ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต และเครื่องมือสื่อสารต่างๆ มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น และเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตของคนทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยที่มีเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลต่างๆ เข้ามาอย่างแพร่หลาย และมีอิทธิพลต่อคนในสังคม ทุกเพศทุกวัย รวมทั้งกลุ่มเด็ก เนื่องจากในยุคปัจจุบัน การเข้าถึงสื่อสามารถเข้าถึงได้ง่าย ขาดการควบคุมการเข้าถึงสื่อที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม รวมถึงขาดการจำกัดอายุของกลุ่มเด็กในการเข้าถึงสื่อต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด เมื่อเปรียบเทียบกับสถานการณ์ก่อนเกิดโควิด วิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคโควิดและเทคโนโลยีที่ล้ำสมัย ทำให้เข้าถึงแพลตฟอร์มที่ผิดกฎหมายผ่านอินเทอร์เน็ตได้ง่ายขึ้น อีกทั้งเด็กซึ่งมีความรู้เพียงอย่างเดียว ขาดความรู้ และวุฒิภาวะ จึงถูกหลอกลวงผ่านช่องทางออนไลน์ได้ง่าย อีกทั้ง เนื่องจากเด็กใช้สื่อออนไลน์ โดยขาดความรู้และคำแนะนำจากผู้ปกครอง จึงอาจทำให้เด็กเข้าไปพบเจอกับบุคคลแปลกหน้าผ่านทางออนไลน์ ซึ่งกลุ่มบุคคลแปลกหน้า อาจเป็นผู้ที่ไม่ประสงค์ดีที่เข้ามาตีสนิทเพื่อสร้างความไว้วางใจให้แก่เด็ก และเมื่อเด็กเกิดความสนิทสนมและหลงเชื่อบุคคลแปลกหน้าก็จะเสนอสิ่งของหรือผลประโยชน์เพื่อล่อลวงเด็ก โดยให้เด็กส่งภาพ หรือคลิปไปเปลือยของตนเองให้แก่ผู้ที่มาหลอกลวงเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยน และด้วยความไร้เดียงสาของเด็ก จึงทำให้หลงเชื่อและส่งรูปเปลือย หรือคลิปวีดีโอที่ไม่เหมาะสมของตน ให้แก่ผู้ที่มาหลอกลวง (SCAM) และต่อมาผู้ที่มาหลอกลวงจะใช้ประโยชน์จากภาพหรือคลิปไปเปลือยของเด็กมาข่มขู่ เพื่อกรรโชก หรือรีดเอาทรัพย์สินจากเด็ก หรือข่มขู่ให้เด็กกระทำการใดๆ ที่ผิดกฎหมาย นอกจากนี้ เด็กอาจถูกผู้ที่มาหลอกลวงเรียกให้ไปพบเพื่อกระทำชำเรา และการกระทำดังกล่าวอาจทำให้เกิดการกระทำอื่นๆ ที่คล้ายกัน เช่น หลอกให้เด็กซื้อของ หลอกให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล หลอกให้ลงทุน เป็นต้น

การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ยังก่อให้เกิดผลกระทบร้ายแรงไปทั่วโลก ความพยายามที่จะจำกัดวงของไวรัสโคโรนาจึงเป็นสิ่งจำเป็น แต่การที่เด็กต้องอยู่กับบ้าน อาจจะทำให้เกิดความเสี่ยงในมิติอื่นๆ เพิ่มมากขึ้น โดยในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 หนึ่งในสามของประชากรโลกต้องอยู่กับการปิดเมืองหรือปิดประเทศ การปิดโรงเรียนทำให้เด็ก ๆ มากกว่า 1.5 พันล้านคนได้รับผลกระทบ การจำกัดการเคลื่อนย้าย การขาดรายได้ การแยกตัวอยู่ลำพัง ความแออัดยัดเยียด ส่งผลให้ความกังวลและความเครียดเพิ่มระดับสูงขึ้น และทำให้เด็กๆ เสี่ยงที่จะถูกทารุณกรรมทางร่างกาย จิตใจ และทางเพศที่บ้านมากขึ้น โดยเฉพาะเด็กๆ ที่อาศัยอยู่ในสถานการณ์ที่ครอบครัวมีการใช้ความรุนแรง อีกทั้งชุมชนออนไลน์ที่ปัจจุบันกลายเป็นศูนย์กลางเพื่อการเรียนรู้ การช่วยเหลือสนับสนุน และการเล่นของเด็กๆ ยังสามารถกลายเป็นแหล่งที่ทำให้เด็กถูกกลั่นแกล้งทางโลกออนไลน์ มีพฤติกรรมเสี่ยงในโลกออนไลน์ และถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศได้เช่นกัน¹

¹ ผู้นำ. (2563, 8 เมษายน). ความรุนแรงในเด็ก: วิกฤตการณ์ซ่อนเร้นของการระบาดใหญ่โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) [แถลงการณ์].

จากผลการสำรวจก่อนสถานการณ์โรคโควิด-19 เริ่มต้น พบว่า ประเทศไทยมียอดการใช้ อินเทอร์เน็ตที่สูงขึ้น ผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในประเทศไทยมีจำนวน 52 ล้านคน จากจำนวนประชากรทั้ง ประเทศ 69.71 ล้านคน และค่าเฉลี่ยเวลาของผู้ใช้งาน (อายุ 16 - 64 ปี) อยู่ที่ประมาณ 9 ชั่วโมงต่อวัน² และ ผลจากการสำรวจผลกระทบและความต้องการของเด็กและเยาวชนในสถานการณ์โรคโควิด-19 ระหว่างวันที่ 28 มีนาคม ถึง 10 เมษายน พ.ศ. 2563³ พบว่า เยาวชนเลือกที่จะใช้เวลาไปกับกิจกรรม เช่น การดูหนัง ออนไลน์ เล่นเฟซบุ๊ก ท่องเว็บไซด์ และเล่นเกมออนไลน์ นอกจากนี้ จากรายงานหยุดยั้งอันตรายในประเทศไทย (Disrupting Harm in Thailand Report) ซึ่งจัดทำโดยยูนิเซฟ ร่วมกับเอ็คแพท และอินเตอร์โพล พบว่า ในปี 2564 มีเด็กไทยอายุ 12 - 17 ปี กว่า 400,000 คน หรือเกือบ 1 ใน 10 คน เคยตกเป็นผู้เสียหายจากการ ล่วงละเมิดและแสวงประโยชน์ทางเพศผ่านช่องทางออนไลน์ ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้มักเกิดขึ้นผ่านช่องทางโซเชียล มีเดียต่าง ๆ และรูปแบบการล่วงละเมิดที่มักเกิดขึ้นบ่อยๆ คือ การที่ภาพหรือคลิปวิดีโอที่มีเนื้อหาทางเพศของ เด็กถูกนำไปเผยแพร่ส่งต่อโดยที่เจ้าตัวไม่ยินยอม และมีการแบล็กเมล์ หรือข่มขู่ให้เด็กมีสัมพันธ์ทางเพศ ดังนั้น กลุ่มพุทธรักษา จึงเห็นว่า สภาพปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ เพื่อนำนวัตกรรมมาใช้ใน การจัดการกับปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม จึงได้ทำการศึกษาเรื่อง “การป้องกันการตกเป็นเหยื่อของการถูกล่อลวงและก่ออาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ต่อเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี” เพื่อดำเนินการถอดบทเรียนของปัญหาอาชญากรรม โดยใช้หลักการวิเคราะห์ปัญหาอาชญากรรม เพื่อศึกษาสภาพปัญหา อันจะนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์และเกิดแนวทางหรือนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาที่เป็นรูปธรรมต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาปัญหาการถูกล่อลวงและก่ออาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ที่เกิดกับเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี

1.2.2 เพื่อเสนอแนะแนวทางในการป้องกันการถูกล่อลวงและก่ออาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ต่อเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของประเทศไทยเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้อง

1.3 ขอบเขตของเรื่อง

การศึกษานี้ กลุ่มพุทธรักษาได้กำหนดขอบเขตของเรื่องที่จะทำการศึกษา ดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา กำหนดสภาพปัญหาในเรื่องการถูกล่อลวงและก่ออาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ต่อเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี พร้อมทั้งศึกษาวิเคราะห์ถึงสาเหตุสำคัญของปัญหา โดยพิจารณาจากข้อมูลทางวิชาการและสถิติที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการศึกษามาตรการในการป้องกันที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดย

2 UNICEF. (n.d.). ภัยพิบัติเกี่ยวกับเด็ก: ผลกระทบของการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). เข้าถึงเมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2567, ที่ <https://www.unicef.org/thailand/th/media/4031/file>

3 Datareportal. (2020). Digital 2020: Thailand Datareport. เข้าถึงเมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2567, ที่ <https://datareportal.com/reports/digital-2020-thailand>

การศึกษาในครั้งนี้มุ่งเน้นกลุ่มครอบครัว/ผู้ปกครอง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการป้องกันปัญหาการถูกล่อลวง และก่ออาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ต่อเด็ก

1.3.2 ขอบเขตด้านเวลา ทางกลุ่มพุทธรักษาได้ศึกษาวิเคราะห์เพื่อจัดทำรายงานการถอดบทเรียนภายใต้การอบรมหลักสูตรการป้องกันอาชญากรรมกับการอำนวยความสะดวกในสังคม รุ่นที่ 7 โดยมีระยะเวลาการศึกษาระหว่างวันที่ 12 ธันวาคม 2566 ถึง 31 มกราคม 2567

1.4. คำจำกัดความหรือนิยามต่าง ๆ

1.4.1. Parental controls หมายถึง ระบบหรือเครื่องมือที่ช่วยคุ้มครองเด็กจากเนื้อหาออนไลน์ที่ไม่เหมาะสมจากผู้ปกครอง โดยจะเป็นการควบคุมเนื้อหา และจำกัดการเข้าถึงบนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนสามารถสั่งปิดการเล่นจากอุปกรณ์ในระยะใกล้ได้ทันที ผู้ปกครองจึงสามารถควบคุมในการใช้งานอินเทอร์เน็ตของลูกได้อย่างปลอดภัยและเหมาะสม การใช้งาน parental controls จะช่วยป้องกันเด็กไม่ให้เข้าถึงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม เช่น ความรุนแรง หรือเนื้อหาทางเพศ การตั้งค่าระบบ parental controls สามารถทำได้ง่ายๆ บนหลายอุปกรณ์ เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ และแอปพลิเคชันบนเว็บไซต์

1.4.2. Google Ads เป็นแพลตฟอร์มโฆษณาออนไลน์ของ Google ที่ช่วยให้ผู้โฆษณาสร้างและจัดการโฆษณาบนเครือข่ายของ Google ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยรวมมีตัวเลือกโฆษณาที่หลากหลาย เช่น การค้นหา Google, YouTube, Gmail, และเว็บไซต์พันธมิตรของ Google Display Network ซึ่งแพลตฟอร์ม Google Ads สามารถใช้เป็นช่องทางในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สื่อโฆษณาหรือบทความต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการรณรงค์หรือให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลบุตรหลานในเรื่องการใช้อินเทอร์เน็ตให้เท่าทันกับภัยหรืออาชญากรรมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ตลอดจนเพื่อเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการใช้งานระบบ Parental controls ก็จะเป็นส่งเสริมให้ความรู้กับผู้ปกครองหรือบุคคลทั่วไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ส่วนที่ 2 เนื้อเรื่อง : ข้อเท็จจริง/สถิติที่แสดงถึงปัญหาอาชญากรรม

2.1 ข้อเท็จจริงและสถิติการนำเสนอแนวทางและผลการวิจัย

เด็กที่เกิดและเติบโตในยุคนี้ คือ Gen Alpha และ Gen Z จะเติบโตไปพร้อมกับสื่อสังคมออนไลน์ จากผลการสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน ปี 2563 พบว่า กลุ่มบุคคลอายุ 15-24 ปี มีจำนวนบุคคลที่ใช้อินเทอร์เน็ตสูงสุด ร้อยละ 98.4 และกลุ่มอายุ 6-14 ปี มีมากถึงร้อยละ 90.2 และจากการสำรวจของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.) ในปี พ.ศ. 2563 พบว่า เด็กไทยติดจอมือถือ โดยใช้เวลาอยู่กับหน้าจอ 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งมากกว่าสถิติโลกที่ระบุไว้ว่าไม่ควรเกินสัปดาห์ละ 16 ชั่วโมง เด็กมีพฤติกรรมเข้าข่ายใช้มือถือจนติดมือถือมากขึ้นและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างมากในอนาคต เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุที่มีความไร้เดียงสา อย่างรู้ยากเห็น ขาดความรู้ และวุฒิภาวะ จึงเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง จากการถูกล่อลวงทางออนไลน์ การติดตามการเคลื่อนไหวของเด็กในโลกออนไลน์ การเข้าถึงสื่อลามกทางเพจออนไลน์ การถูกล่อลวงจากผู้ต้องการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

จากเด็ก เช่น การส่งรูปหรือคลิปวีดีโอทางสื่อออนไลน์ หรือความกล้าในการไปเปลี่ยนหน้าเว็บแคม หรือใช้การสื่อสารเพื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ เป็นต้น

คดีอาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์เป็นปัญหาที่รุนแรงและเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในประเทศไทย โดยมีข้อมูลจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพว่า มีจำนวนผู้ถูกล่อลวงและอาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ต่อเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เพิ่มขึ้นจำนวนมากในช่วงปี 2565-2566 และสำนักงานตำรวจแห่งชาติเปิดเผยถึงการจับกุมคดีที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดทางเพศต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ตในปี 65 ว่า ชุดปฏิบัติการปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ต (TICAC) สามารถจับกุมได้ทั้งหมด 482 คดี เพิ่มขึ้นจากปี 64 ถึง 403 คดีขยายผลเป็นคดีค้ำมนุษย์จำนวน 41 คดี ถือเป็นสถิติสูงที่สุดในรอบ 8 ปี ประกอบกับ ศาลยุติธรรมได้จัดทำรายงานสถิติคดีประจำปี พ.ศ. 2565 ที่จำแนกตามฐานความผิด อายุ และเพศ ของผู้เสียหายที่อยู่ในการพิจารณาของศาลชั้นต้น และศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักร พบว่า มีจำนวนผู้เสียหายที่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี มากกว่าผู้เสียหายที่อายุเกิน 18 ปี ขึ้นไป

3.26 จำนวนผู้เสียหายในรอบปี จำแนกตามอายุและเพศ ของศาลชั้นต้น ประจำปี พ.ศ. 2565

ศาลชั้นต้น	จำนวนผู้เสียหาย										
	อายุไม่เกิน 13 ปี		อายุเกิน 13 ปีแต่ไม่เกิน 15 ปี		อายุเกิน 15 ปีแต่ไม่เกิน 18 ปี		อายุเกิน 18 ปีขึ้นไป		รวม		
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	รวม
กลุ่มศาลอาญา	5	40	10	42	-	30	6	50	21	162	183
กลุ่มศาลจังหวัด	27	513	160	618	43	447	287	1,064	517	2,642	3,159
กลุ่มศาลแขวง	-	-	-	-	-	-	-	39	-	39	39
กลุ่มศาลเยาวชนและครอบครัว	9	171	5	286	16	147	26	174	56	778	834
รวม	41	724	175	946	59	624	319	1,327	594	3,621	4,215

หมายเหตุ : ไม่รวมศาลอาญาคดีทุจริตฯ ศาลทรัพย์สินทางปัญญา และศาลล้มละลาย

3.27 จำนวนผู้เสียหายในรอบปี จำแนกตามฐานความผิด อายุและเพศ ของศาลชั้นต้น ประจำปี พ.ศ. 2565

ศาลชั้นต้น / ฐานความผิด	จำนวนผู้เสียหาย										
	อายุไม่เกิน 13 ปี		อายุเกิน 13 ปีแต่ไม่เกิน 15 ปี		อายุเกิน 15 ปีแต่ไม่เกิน 18 ปี		อายุเกิน 18 ปีขึ้นไป		รวม		
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	รวม
ข่มขืนกระทำชำเรา	24	348	63	458	13	243	123	462	223	1,511	1,734
อนาจาร	10	274	86	337	22	248	73	491	191	1,350	1,541
ความผิดเกี่ยวกับเพศ (ใช้สำหรับความผิดอื่นนอกจากความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา และอนาจาร)	3	77	17	103	9	88	82	179	111	447	558
ความผิดต่อพระราชบัญญัติปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539	-	5	6	23	3	20	10	73	19	121	140
ความผิดต่อพระราชบัญญัติปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551	1	4	3	22	8	22	17	16	29	64	93
พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546	-	8	-	3	4	2	6	30	10	43	53
ความผิดต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550	3	8	-	-	-	1	8	76	11	85	96
รวม	41	724	175	946	59	624	319	1,327	594	3,621	4,215

หมายเหตุ : ไม่รวมศาลอาญาคดีทุจริตฯ ศาลทรัพย์สินทางปัญญา และศาลล้มละลาย

8.18 จำนวนผู้เสียหายในรอบปี จำแนกตามฐานความผิด อายุ และเพศของศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักร ประจำปี พ.ศ. 2565

ฐานความผิด	จำนวนผู้เสียหายในรอบปี										
	อายุไม่เกิน 13 ปี		อายุเกิน 13 ปี แต่ไม่เกิน 15 ปี		อายุเกิน 15 ปี แต่ไม่เกิน 18 ปี		อายุเกิน 18 ปีขึ้นไป		รวม		
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	รวม
ข่มขืนกระทำชำเรา	5	111	2	177	5	61	10	45	22	394	416
อนาจาร	1	29	1	75	4	52	4	37	10	193	203
ความผิดเกี่ยวกับเพศ (ใช้สำหรับความผิดอื่นนอกจากความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา และอนาจาร)	-	15	-	26	-	20	2	9	2	70	72
ความผิดต่อพระราชบัญญัติปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539	-	-	-	3	2	3	2	6	4	12	16
ความผิดต่อพระราชบัญญัติปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551	-	2	2	5	1	9	-	1	3	17	20
พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546	-	6	-	-	4	1	-	-	4	7	11
ความผิดต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550	3	8	-	-	-	1	8	76	11	85	96
รวมศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักร	9	171	5	286	16	147	26	174	56	778	834

การล่อลวงและอาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์นั้นสามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ที่มีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งทำให้เด็กตกเป็นเป้าหมายอย่างมาก และเป็นปัญหาที่ต้องระมัดระวัง

ตัวอย่างเช่นเดียวกับคดีหนึ่งที่มีเด็กหญิงอายุ 13 ปีถูกล่อลวงและก่ออาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์จากผู้ให้บริการในเว็บไซต์สื่อสาร คดีนี้เป็นตัวอย่างที่ชี้ชัดถึงอันตรายที่เด็กพบในสภาพแวดล้อมออนไลน์ และการป้องกันที่ไม่เพียงพอ เพื่อรับมือกับปัญหานี้ คณะกรรมการป้องกันความผิดทางออนไลน์ (Online Safety Committee) ได้ดำเนินการวิเคราะห์และรายงานเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง และมีมาตรการความปลอดภัยที่ครบถ้วนซึ่งสามารถดูรายละเอียดได้ในบทความนี้ การส่งเสริมความตระหนักและการเข้าใจเกี่ยวกับอันตรายที่เกิดขึ้นในสื่อออนไลน์เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยลดปัญหานี้ลงได้ในระยะยาว

นอกจากนี้ กองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยีได้รายงานผลการวิจัยเพื่อเข้าใจแนวโน้มและจำนวนผู้เสียหายที่ถูกล่อลวงและก่ออาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ และพบว่ากลุ่มหญิงที่อายุ 8-14 ปี มีจำนวนผู้เสียหายมากที่สุด ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญในการสร้างแนวทางป้องกันและช่วยลดการเสี่ยงให้กับกลุ่มนี้ได้อย่างเหมาะสมในอนาคต อ้างอิง: กองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี. (2567). ข้อมูลผู้ต้องหาต่อเหตุคดีอาชญากรรมทางเพศ ณ วันที่ 16 มกราคม 2567.

การใช้เทคโนโลยีบนโลกออนไลน์มีผลต่อความเสี่ยงที่อาจทำให้เด็กต้องเผชิญหน้าการถูกล่อลวงโดยผู้กระทำความผิดอาจเริ่มจากการคัดเลือกเหยื่อซึ่งเป็นเด็กตามสื่อสังคมออนไลน์ เด็กถือเป็นกลุ่มเปราะบางต่อการเข้าถึงและเป็นผู้ที่มีโอกาสจะหลงเชื่อบุคคลได้ง่าย เมื่อผู้กระทำความผิดติดต่อเด็กผ่านแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดีย เช่น เฟซบุ๊ก เฟซบุ๊กเมสเซนเจอร์ ทวิตเตอร์ ดิกด็อก อินสตาแกรม หรือเกมออนไลน์ ต่างๆ แล้วจากนั้นก็ทำการติดต่อไปยังเด็กเพื่อพูดคุยสร้างปฏิสัมพันธ์และความไว้วางใจกันจนเกิดการล่อลวงละเมิดทางเพศในที่สุด ซึ่งความเสี่ยงและลักษณะของการถูกล่อลวงที่พบบ่อยมี ดังนี้

1. การให้ข้อมูลส่วนตัว การที่เด็กที่ใช้โซเชียลมีเดียต่างๆ บนโลกออนไลน์ในการโต้ตอบกับเพื่อนหรือคนที่ไม่รู้จัก เด็กก็จะมีความเสี่ยงที่จะถูกล่อลวงเพื่อให้ข้อมูลส่วนตัว เช่น ในการเล่นเกมโซเชียลมีเดียต่างๆ

ส่วนใหญ่จะได้รับคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว เช่น ชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์มือถือ และข้อมูลส่วนตัวอื่น ๆ ซึ่งการให้ข้อมูลส่วนตัวมักเป็นประตูทางการล่อลวงเด็กให้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม (Garcia & Martinez, 2019). ประการนี้เป็นที่สำคัญในการเตรียมการสำหรับการล่อลวง.

2. การแลกเปลี่ยนรูปภาพเปลือย เด็กได้รับรูปภาพหรือวิดีโอเปลือยผ่านทางออนไลน์ ทางแชทหรือแพลตฟอร์มออนไลน์อื่น ๆ ซึ่งเด็กบางคนอาจทำการแลกเปลี่ยนรูปภาพเปลือยหรือวิดีโอทางเพศด้วยตนเอง หรือเด็กบางคนอาจถูกขู่เชิญหรือกดดันให้ส่งรูปภาพเปลือยหรือวิดีโอทางเพศ (Brown et al., 2020).

3. การติดต่อเพื่อตอบสนองต่อความต้องการทางเพศ การล่อลวงทางเพศมักเริ่มขึ้นผ่านแชทหรือแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ที่ผู้ล่อลวงอาจใช้วิธีการติดต่อเพื่อแสดงความรู้สึกให้เด็กเห็นว่าพวกเขาเข้าใจและสนใจความต้องการทางเพศของเด็ก

4. การถูกล่อลวงผ่านแชทและเกมออนไลน์ การใช้แชทและเข้าร่วมเกมออนไลน์อาจเป็นช่องทางที่เด็กถูกล่อลวง หลายกรณีระบุว่าผู้ก่อการร้ายมักให้ตัวเองเป็นเพื่อนสนิทในเกมหรือแชทและจากนั้นล่อลวงเด็กในทางที่ไม่เหมาะสม

และจากการสำรวจสถานการณ์เด็กกับภัยออนไลน์ ประจำปี 2565 ของเด็กอายุ 9 - 18 ปี จำนวน 31,965 คน ของมูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย ร่วมกับ COPAT พบว่า เด็กมีประสบการณ์เสี่ยงภัยออนไลน์ ดังนี้

1. การคุกคามทางเพศออนไลน์ จำนวน 11% เช่น โดนคอมเมนต์เรื่องรูปร่างหน้าตา ขนาดของหน้าอกหรืออวัยวะเพศ ถูกขอให้พูดคุยเรื่องเพศรับส่งภาพหน้าอกหรืออวัยวะเพศที่สำคัญ โดยที่เด็กไม่สมัครใจ

2. วิดีโอคอลโซว์สยิว จำนวน 26% เช่น พูดคุยสื่อสารเรื่องเพศกับแฟนหรือเพื่อนที่รู้จักกันทางออนไลน์แบบวิดีโอคอล คือ รับส่งทั้งภาพและเสียงทั้งสองฝ่าย โดยสมัครใจ

3. เคยพบเห็นสื่อลามกอนาจารจำนวน 54%

4. เคยส่ง (send) ส่งต่อ (forward) หรือแบ่งปัน (share) สื่อลามกอนาจารให้กับเพื่อนหรือคนอื่น ๆ ทางออนไลน์ จำนวน 6%

5. เคยถ่ายลามกอนาจารส่งให้แฟนหรือคนอื่น ๆ ทางออนไลน์ จำนวน 2%

6. เคยถูกแฟนหรือเพื่อนออนไลน์ขอให้ถ่ายทอตสด หรือ Live อนาจาร จำนวน 2%

การป้องกันและรับมือกับการล่อลวงออนไลน์เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ปกครองและผู้ดูแลควรให้ความสำคัญ (NCMEC, 2564). ผู้ปกครองควรสอนเด็กและวัยรุ่นเกี่ยวกับความเสี่ยงและวิธีการป้องกันการถูกล่อลวง รวมถึงส่งเสริมให้เด็กและวัยรุ่นติดต่อผู้ปกครองหรือผู้ดูแลทันทีเมื่อพบเห็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม (NCMEC, 2564).

การก่ออาชญากรรมทางเพศออนไลน์มักเกิดในรูปแบบของการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม ใช้คำหยาบคาย การขู่ข่มขู่ การได้รับภาพหรือวิดีโอทางเพศที่ไม่เหมาะสมเพื่อใช้ในการก่ออาชญากรรมหรือขู่ข่มขู่เด็กซึ่งทำให้เด็กรู้สึกไม่ปลอดภัย และมีผลกระทบทางจิตใจและร่างกายต่อเด็ก ซึ่งในบางรายเด็กผู้ที่เป็นเหยื่ออาจพบกับปัญหาทางจิตเวช, ภาวะสตรีที่ผิดปกติ, หรือการทำร้ายตนเอง ทั้งนี้ ตามรายงานจาก World Report on Violence Against Children, มีร้อยละ 85 ของเด็กที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นเหยื่อของการก่ออาชญากรรมทางเพศ มีผลกระทบทางจิตใจ

2.2 หลักการ แนวคิด และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 ทฤษฎีและวิธีการที่เกี่ยวข้อง (Theory and Methodology) ในการนำมาปรับใช้ในการป้องกันการตกเป็นเหยื่อของการถูกล่อลวงและก่ออาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ต่อเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ซึ่งความเข้าใจในด้านทฤษฎีและวิธีการเป็นสิ่งสำคัญเพื่อสนับสนุน เพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติ และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว รวมถึงวิธีปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. **เฟรมเวิร์ก CHEERS** (Community, Harm, Expectation, Event, Recurrence, Similarity) เป็นเครื่องมือและวิธีการสำหรับใช้ในการวิเคราะห์และพัฒนากลยุทธ์ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการถูกล่อลวงและอาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ต่อเด็กอายุต่ำกว่า 18

2. **ทฤษฎีสัมพันธสัมพันธ์สังคม (Social Relational Theory):** เป็นหนึ่งในทฤษฎีสังคมวิทยาที่ศึกษาพฤติกรรมของบุคคลที่มีอิทธิพลต่อกัน ซึ่งเป็นกระบวนการสองทาง ในกรณีที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ทางสังคม การรับรู้ทางสังคม การปฏิสัมพันธ์ในกลุ่ม และการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมความสัมพันธ์ทางสังคม โดยทฤษฎีดังกล่าวจะนำมาใช้เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำและเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาในรายงานฉบับนี้

2.2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1 (17) “สื่อลามกอนาจารเด็ก” หมายความว่า วัตถุหรือสิ่งซึ่งแสดงให้เห็นถึงการกระทำทางเพศของเด็กหรือกับเด็กซึ่งมีอายุไม่เกินสิบแปดปี โดยรูป เรื่อง หรือลักษณะสามารถสื่อไปในทางลามกอนาจาร ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบของเอกสาร ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนต์ แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพหรือรูปแบบอื่นใด ในลักษณะทำนองเดียวกันและให้หมายรวมถึง วัตถุหรือสิ่งต่างๆ ข้างต้นที่จัดเก็บในระบบคอมพิวเตอร์หรือในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นที่สามารถแสดงผลให้เข้าใจความหมายได้

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 287/1 ผู้ใดครอบครองสื่อลามกอนาจารเด็กเพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งส่งต่อซึ่งสื่อลามกอนาจารเด็กแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287/2 ผู้ใด

(1) เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือโดยการค้า เพื่อการแจกจ่ายหรือเพื่อการแสดงอวดแก่ประชาชน ทำ ผลิต มีไว้ นำเข้าหรือยังให้นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออกหรือยังให้ส่งออก ไปนอกราชอาณาจักร พาไปหรือยังให้พาไปหรือทำให้แพร่หลายโดยประการใด ๆ ซึ่งสื่อลามกอนาจารเด็ก

(2) ประกอบการค้า หรือมีส่วนหรือเข้าเกี่ยวข้องในการค้าเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารเด็ก แจกจ่ายหรือแสดงอวดแก่ประชาชนหรือให้เช่าสื่อลามกอนาจารเด็ก

(3) เพื่อจะช่วยให้แพร่หลาย หรือการค้าสื่อลามกอนาจารเด็กแล้ว โฆษณาหรือโฆษณาโดยประการใด ๆ ว่ามีบุคคลกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรา นี้ หรือโฆษณาหรือโฆษณาว่าสื่อลามกอนาจารเด็กดังกล่าวแล้วจะหาได้จากบุคคลใด หรือโดยวิธีใด

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ซึ่งประมวลกฎหมายอาญาได้มีการบัญญัติและให้คำนิยามคำว่า “สื่อลามกอนาจารเด็ก” ไว้ใน มาตรา 1 (17) ทั้งยังให้คำนิยามของสื่อลามกอนาจารเด็กกว่า เป็นวัตถุหรือสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงการกระทำทางเพศของเด็กหรือกับเด็กซึ่งมีอายุไม่เกิน 18 ปี โดยรูป เรื่อง หรือลักษณะสามารถสื่อไปในทางลามกอนาจาร ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบของเอกสาร ภาพเขียน การพิมพ์ การระบายสี สิ่งพิมพ์ รูปภาพ การโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพ หรือรูปแบบอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกัน และให้หมายความถึงวัตถุหรือสิ่งต่าง ๆ ข้างต้น ที่จัดเก็บในระบบคอมพิวเตอร์ หรือในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นที่สามารถแสดงผลให้เข้าใจความหมายได้ สื่อลามกเด็กในความหมายนี้เกี่ยวข้องกับทั้งเด็กชายและเด็กหญิงที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี นอกจากนี้ ยังได้มีการบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการครอบครองสื่อลามกอนาจารเด็กเพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ไว้ในมาตรา 287/1

โดยจะเห็นได้ว่ากฎหมายยังแยกชัดเจนระหว่างสื่อลามกเด็กและสื่อลามกผู้ใหญ่ บทลงโทษของการผลิต การค้า การเผยแพร่ การครอบครอง และการส่งต่อสื่อลามกเด็กจะมีบทลงโทษที่หนักกว่าสื่อลามกผู้ใหญ่

อนึ่ง แม้ในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่กำหนดให้การเตรียมเด็กสำหรับการล่วงละเมิดทางเพศออนไลน์เป็นความผิด แต่ได้มีการนำเสนอให้มีการบัญญัติให้การกระทำดังกล่าวเป็นความผิดตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดต่อเด็กและเยาวชนโดยใช้สื่อออนไลน์ซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษาวิจัยร่างกฎหมาย เพื่อแทรกบทบัญญัติดังกล่าวเพิ่มเติมเข้าไปในประมวลกฎหมายอาญาแล้ว

2. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 บัญญัติให้การละเมิดทางเพศและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศกับเด็กถือเป็นการทารุณกรรม แต่ทั้งนี้ ครอบคลุมเพียงการกระทำผิดทางเพศต่อเด็กและการทำให้เด็กเสื่อมเสียเสรีภาพ หรือเกิดอันตรายแก่ร่างกายและจิตใจ ยังไม่รวมถึงเรื่องสื่อลามกเด็กและการเผยแพร่สื่อลามกเด็กโดยตรง

3. พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 หรือ PDPA ทั้งนี้ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กใน PDPA นั้น ได้ใช้คำว่า “ผู้เยาว์” คำว่าผู้เยาว์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นั้นคือบุคคลที่มีอายุไม่ถึง 20 ปีบริบูรณ์ ซึ่งสามารถให้ความยินยอมต่อการเก็บ ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้

ด้วยตนเองได้ก็ต่อเมื่อเป็นกิจกรรมที่สามารถทำได้โดยลำพัง จำเป็นต่อการใช้ชีวิต และเป็นประโยชน์ต่อตัวเอง เช่น การรับทุนการศึกษา เป็นต้น พ่อแม่ที่ชอบด้วยกฎหมายจะเข้ามามีบทบาทในการให้ความยินยอมแทนผู้เยาว์ได้ 2 กรณี ได้แก่ กรณีเป็นกิจกรรมที่ยังไม่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น การทำธุรกรรมที่มีมูลค่าสูง และกรณีที่ผู้เยาว์อายุไม่เกิน 10 ปี PDPA ยังคงกำหนดขอบเขตของผู้ใช้อำนาจปกครองให้มีเพียงบิดาและมารดาที่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น จึงอาจส่งผลให้ การขอความยินยอมจากผู้ใช้อำนาจปกครองอาจไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน ในกรณีที่ผู้เยาว์อาศัยอยู่กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่พ่อหรือแม่ที่แท้จริง

สำหรับการแชร์ภาพถ่ายรูปเด็กกลังโซเซียลมีเดีย หรือถ่ายภาพติดเด็กนั้น หากถ่ายเก็บไว้ภายในครอบครัวและประโยชน์ส่วนตัว ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ทางการค้า รูปของเด็กเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับการยกเว้น ไม่ถือว่าผิด PDPA แต่กฎหมายไม่ได้กำหนดขอบเขต “การใช้เพื่อกิจกรรมในครอบครัวหรือประโยชน์ส่วนตัว” ไว้ชัดเจน นอกจากนี้ยังขาดแนวทางปฏิบัติในเรื่อง “การแจ้ง” ให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลที่เป็นเด็กทราบก่อนเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งเป็นโจทย์ที่แตกต่างจากบุคคลทั่วไป⁴

4. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 มาตรา 14 วรรค 4 ที่กำหนดให้การนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลที่มีลักษณะอันลามกและประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงข้อมูลนั้นได้เป็นความผิด แต่การกระทำความผิดของผู้กระทำการละเมิดเด็กออนไลน์ส่วนใหญ่ นั้น จะเป็นการดาวน์โหลดสื่อลามกอนาจารเด็กมาจากกลุ่มปิดบนอินเทอร์เน็ตหรือดำเนินกิจกรรมดังกล่าวผ่าน Dark web ซึ่งเป็นช่องทางพิเศษ มีใช้บุคคลใดๆ ก็เข้าถึงได้ จึงอาจทำให้กฎหมายมาตรานี้มีช่องว่างไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมของยุคปัจจุบัน⁵

2.3 วิธีการศึกษา การวิเคราะห์วิพากษ์เกี่ยวกับประเด็นที่ศึกษา

ขั้นตอนวิธีการ

การวิจัยดำเนินไปในลักษณะของการวิเคราะห์และพัฒนาแนวทางปฏิบัติ โดยนำเสนอขั้นตอนวิธีการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์:

การรวบรวมข้อมูล: สละสมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการถูกล่อลวงและอาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ รวมถึงข้อมูลทางสถิติ, การวิจัยทางวิทยาศาสตร์สังคม, และเครื่องมือวิเคราะห์อื่น ๆ.

วิเคราะห์เฟรมเวิร์ก CHEERS: นำเสนอการวิเคราะห์ตามเฟรมเวิร์ก CHEERS ที่เน้นที่แต่ละด้านของชุมชนออนไลน์, ความเสียหาย, คาดหวัง, เหตุการณ์, การเกิดซ้ำ, และความคล้อยคลึง.

ศึกษาทฤษฎีปฏิสัมพันธ์สังคม: ทำการวิเคราะห์การกระทำทางเพศทางออนไลน์ในแง่ของทฤษฎีปฏิสัมพันธ์สังคมเพื่อเข้าใจหลักการทำงานของปัญหานี้.

⁴ TDRI. (2022, กันยายน). PDPA การปกป้องความเป็นส่วนตัวของเด็ก. ดึงข้อมูลจาก <https://tdri.or.th/2022/09/pdpa-child-privacy-protection/>

⁵ พันตำรวจตรีหญิงพรหมทิพย์ เต็มเจริญ. (2564). รายงานการศึกษาส่วนบุคคล: การศึกษาเทียบเคียงสื่อลามกเด็กและการปกป้องคุ้มครองเด็กที่ถูกละเมิดทางเพศผ่านสื่อสังคมออนไลน์ กรณีไทยและสหรัฐอเมริกา. ดึงมาจาก <https://tdri.or.th/2022/09/pdpa-child-privacy-protection/>

นำเสนอแนวทางการปฏิบัติ: พัฒนาแนวทางการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ, ที่สอดคล้องกับสถานการณ์และวัฒนธรรมของประเทศไทย.

การเผยแพร่และสนับสนุน: นำเสนอแนวทางการปฏิบัติและสนับสนุนการใช้งานในทางปฏิบัติ, องค์กร, และสังคม เพื่อเพิ่มความตระหนักและการรับมือกับปัญหานี้ในสังคม.

สรุปผลการวิจัย (Results):สนับสนุนด้วยข้อมูลและประสบการณ์ (Supporting Evidence and Examples)

ส่วนที่ 3 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

3.1 บทสรุป

จากการศึกษาภาพรวมของปัญหาการถูกล่อลวงและอาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ที่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี พบว่า สาเหตุหลักของการที่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ตกเป็นเหยื่อของการถูกล่อลวงเกิดจาก 4 ปัจจัย สำคัญ คือ (1) ตัวเด็ก ซึ่งเด็กเป็นวัยที่ยังไร้เดียงสา ขาดความรู้ความเข้าใจ ทำให้ถูกมิจฉาชีพหรือผู้ไม่หวังดีหลอกลวงได้โดยง่าย (2) ครอบครัว คือ การเลี้ยงดูของครอบครัว หรือการเอาใจใส่ของผู้ปกครอง มีผลถึงตัวเด็กอย่างมาก การที่ครอบครัวที่ผู้ปกครองไม่มีเวลาเลี้ยงดูเอาใจใส่จะทำให้เด็กในครอบครัวเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับบุคคลไม่ดีหรือสื่อทางออนไลน์ที่ไม่ดีและตกเป็นเหยื่อได้ง่าย (3) โรงเรียน ซึ่งหลักสูตรการเรียนการสอนยังไม่ครอบคลุมถึงการใช้และเอาตัวรอดจากเว็บไซต์หรือบุคคลแปลกหน้าที่เข้ามาหาทางออนไลน์ (4) ปัจจัยด้านดิจิทัล/สื่อ การที่เด็กสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้โดยง่าย ทำให้เด็กไปพบเจอกับสื่อในอินเทอร์เน็ตที่ไม่เหมาะสม และ (5) ประเด็นด้านกฎหมาย/มาตรการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งยังคงมีช่องว่าง และขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ จากการศึกษพบว่า มาตรการที่หน่วยงานของรัฐใช้ในการป้องกันการถูกล่อลวงและก่ออาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ในปัจจุบัน ได้แก่ การทำสื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ให้แก่เด็กและเยาวชน ตามช่องทางต่าง ๆ เช่น สื่อโทรทัศน์ ทางเว็บไซต์ YouTube เป็นต้น แต่การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ดังกล่าวไม่สามารถป้องกันเด็กไม่ให้ถูกล่อลวงและตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ได้ เนื่องการสื่อประชาสัมพันธ์ที่หน่วยงานของรัฐจัดทำขึ้นนั้นไปไม่ถึงตัวเด็กหรือเยาวชน ดังนั้น การศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงได้ศึกษาถึงนวัตกรรมที่เข้ามาช่วยเสริมให้มาตรการการใช้สื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพ และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย คือ เด็กและเยาวชนมากขึ้น ได้แก่

1. การประชาสัมพันธ์ผ่านระบบ Google Ads

Google Ads คือ การทำโฆษณาผ่านเครือข่าย Google โดยอาศัยจุดแข็งของ Google ที่เป็นระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ที่มีผู้ใช้งานในหลักล้านคนต่อวัน ซึ่งรูปแบบโฆษณาที่ได้รับความนิยมมากที่สุดก็คือ Google Search โดยจำนวนผู้เข้าใช้ Google เพื่อค้นหาข้อมูลในประเทศไทยต่อเดือนมีจำนวนสูงถึง 4 ร้อยกว่าล้านคน เฉลี่ยแล้วมีผู้ใช้งานวันละ 13 ล้านคน (อ้างอิงจากข้อมูลสถิติ HootSuite Digital Marketing 2019) ทำให้ Google เป็นตลาดออนไลน์ที่มีขนาดใหญ่มาก ทั้งนี้ การประชาสัมพันธ์ผ่านระบบ Google Ads

จะสามารถกำหนดสถานที่ที่จะประชาสัมพันธ์ และกำหนดกลุ่มเป้าหมายได้ โดยวิธีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายของ Google Ads จะใช้ Keyword ของสิ่งที่มีการสืบค้น โดยถ้ามีผู้พิมพ์คำค้นหาที่เป็น Keyword นั้น Google ก็จะนำเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐที่ใช้ Google Ads ไปแสดงผลเป็นลำดับแรกๆ ซึ่งตามสถิติแล้วเว็บไซต์ที่ขึ้นมาเป็นลำดับแรกๆ จะมียอดคลิกสูงกว่าเว็บอื่นที่อยู่ลำดับล่างลงไป โดยถ้ากลุ่มเป้าหมายหลักที่จะเน้นประชาสัมพันธ์เป็นเด็กและเยาวชน Keyword ที่ใช้ก็อาจเป็นคำว่า “Sex” “เกมส์” “การ์ตูน” เป็นต้น และอาจเลือกให้แบนเนอร์โฆษณาที่หน่วยงานของรัฐต้องการประชาสัมพันธ์ ไปปรากฏขึ้นตามเว็บไซต์ต่างๆ เพื่อให้ตรงกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด เช่น เว็บไซต์การ์ตูน, เกมส์ หรือเว็บวาไรตี้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เด็ก เป็นต้น นอกจากนี้ เนื่องจากครอบครัว ก็ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นต้นเหตุของปัญหานี้ ดังนั้น การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ให้แก่บิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กก็เป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน โดยการประชาสัมพันธ์ให้แก่กลุ่มผู้ปกครองผ่าน Google Ads ก็สามารถทำได้โดยอาจใช้ Keyword เป็นคำว่า “การเลี้ยงลูก” “การหาโรงเรียน” เป็นต้น ทั้งนี้เมื่อการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้สามารถเข้าสู่กลุ่มเป้าหมาย คือ เด็กหรือเยาวชน รวมถึงผู้ปกครอง ได้แล้ว ย่อมน่าจะช่วยป้องกันปัญหาการถูกล่อลวงและก่ออาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ที่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ได้ในระดับหนึ่ง

2. การใช้เทคโนโลยี Parental controls หรือระบบการควบคุมโดยผู้ปกครอง

Parental Control คือการควบคุมจากผู้ปกครอง โดยระบบนี้เป็นระบบการตั้งค่า ที่ผู้ปกครองสามารถกำหนดตั้งค่าควบคุมการใช้สื่อออนไลน์หรือการท่องโลกดิจิทัลของเด็กและเยาวชนได้ โดยการกำหนดห้ามไม่ให้เปิดเกมส์ เว็บไซต์ หรือดาวน์โหลดแอปพลิเคชันที่ไม่เหมาะสมได้ ซึ่งความจริงแล้ว ในปัจจุบันในโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้งระบบ IOS และ Android หรือแม้แต่เครื่องเล่นเกมส์อย่าง Playstation รุ่นใหม่ๆ ล้วนมีระบบเทคโนโลยี Parental controls อยู่ทั้งสิ้น หากแต่ความรู้ความเข้าใจของบิดามารดาหรือผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังไม่รู้ถึงสิ่งนี้ และในประเทศไทยก็ไม่มีกฎหมายบังคับให้ผู้ปกครองต้องใช้ Parental Control เหมือนดังเช่นประเทศสิงคโปร์ ดังนั้น การเผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์ระบบเทคโนโลยี Parental controls ให้แก่ผู้ปกครองผ่านระบบ Google ads จึงเป็นสิ่งที่จำเป็น ทั้งนี้ เนื่องจากครอบครัวเป็นสถาบันที่ใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนที่สุด ดังนั้น หากสามารถดึงเอาผู้ปกครองมาเป็นแนวร่วมในการป้องกันเด็กและเยาวชนไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของการถูกล่อลวงและก่ออาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ย่อมจะช่วยแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี

3.2 ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ดูแลเรื่องคุ้มครองเด็กและเยาวชนควรประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนรวมถึงผู้ปกครองผ่านระบบ Google Ads โดยเบื้องต้นให้มุ่งเน้นประชาสัมพันธ์สร้างความตระหนักรู้ ให้รู้เท่าทันกลุ่มมิชชันนารีหรือ ผู้ไม่หวังดีเพื่อป้องกันเด็กและเยาวชนไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของการถูกล่อลวงและก่ออาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ เช่น จัดทำแบนเนอร์โฆษณาประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนให้ระวังมิชชันนารี หรือแบนเนอร์ให้ความรู้ ให้แสดงในเว็บไซต์ ผ่านการสืบค้น Keyword เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน เป็นต้น

นอกจากนี้ การป้องกันการถูกล่อลวงและอาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ดังกล่าว ไม่เพียงแต่เป็นหน้าที่ของรัฐหรือผู้บังคับใช้กฎหมายเท่านั้น แต่รวมถึงภาคเอกชนและผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตและบริการสื่อสังคมออนไลน์ ควรจะมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของรัฐในการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ตด้วย เช่นการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการตรวจจับเนื้อหาหรือสื่อที่ไม่เหมาะสมบนโลกออนไลน์รวมถึงการระบุตัวตนของผู้กระทำความผิดและรายงานเหตุไปยัง เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย และทำการลบทำลายเนื้อหาหรือสื่อที่แสดงการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก เพื่อหยุดวงจรการเผยแพร่สื่อดังกล่าว ไม่ให้มีการ ขยายวงกว้างต่อไปด้วยความรวดเร็วของการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต

2. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์และการทำงานที่เกี่ยวข้อง: หน่วยงานนี้มีความเชี่ยวชาญในการต่อสู้กับอาชญากรรมออนไลน์และการล่วงละเมิดทางเพศ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ Parental Controls ผ่าน Google Ads เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายผู้ปกครอง ให้ผู้ปกครองรู้จักและเข้าใจว่าการใช้ Parental Controls เพื่อช่วยป้องกันอาชญากรรมทางเพศในเด็กอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นทางเลือกที่ดีในการคุ้มครองลูกของตนเอง

3. ควรมีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ Parental Controls ในสิงคโปร์และประเทศอื่นๆ ที่มีการใช้งานอยู่เป็นอย่างมาก เพื่อนำมาปรับใช้ในประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วโดยรัฐ ควรส่งเสริมการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานสื่อสารของสิงคโปร์ (IMDA), สำนักงานเด็กและครอบครัว (OCY), สถาบันวิจัยและวิทยาศาสตร์, บริษัทเทคโนโลยีและผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต, และสมาคมผู้ปกครองและครอบครัว เป็นต้น ช่วยเสริมสร้างการศึกษาและการใช้งาน Parental Controls ในประเทศไทยอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ โดยเชื่อมโยงแนวทางและข้อมูลจากประสบการณ์ในการใช้งานจริงจากสิงคโปร์และประเทศอื่นๆ ที่มีการใช้งานอยู่เป็นอย่างมาก เพื่อนำมาปรับใช้ในประเทศไทยอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

4. หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบควรมีการศึกษาวิเคราะห์มลแวร์และเทคนิคการล่อลวงที่เด็กต่ำกว่า 18 ปี อาจพบในโลกออนไลน์อยู่เสมอ เพื่อเข้าใจ ปรับตัวให้ทันมิจฉาชีพ และพัฒนามาตรการป้องกันที่มีประสิทธิภาพ และปรับปรุงความรู้ที่ประชาสัมพันธ์ให้ทันต่อมิจฉาชีพ

5. การศึกษาและการอบรม: มีความจำเป็นในการสร้างการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความรู้และความตระหนักรู้ให้กับเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับการใช้ Parental Controls เพื่อป้องกันอาชญากรรมทางเพศออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ และการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการอื่น ๆ ที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางออนไลน์ เนื่องจากเทคโนโลยีพัฒนาอยู่ตลอดเวลา การวิจัยในทางนี้จะสามารถเพิ่มความรู้และนำมาสู่การพัฒนามาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางเพศทางออนไลน์ต่อเด็กและป้องกันตามหลักอาชญาวิทยาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

6. การสร้างแผนยุทธศาสตร์ชาติ ควรมีการเสนอแผนยุทธศาสตร์ชาติเพื่อการศึกษา พัฒนาเครื่องมือ และบุคลากรภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางเพศทางออนไลน์ต่อเด็กที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และครอบคลุมไปถึงกรณีการแสวงหาประโยชน์และการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กทางออนไลน์ในทุก รูปแบบและควรร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานสื่อสารของสิงคโปร์ (IMDA), สำนักงานเด็กและครอบครัว (OCY), สถาบันวิจัยและวิทยาศาสตร์, บริษัทเทคโนโลยีและผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต, และสมาคมผู้ประกอบการและครอบครัว เพื่อพัฒนาเครื่องมือและการบริการในด้านนี้อย่างร่วมมือและเป็นระบบ เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาทางเพศทางออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างมีความรู้ด้านการป้องกันและการใช้ เทคโนโลยีให้เหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- TDRI. (2022, กันยายน). PDPA การปกป้องความเป็นส่วนตัวของเด็ก. ดึงข้อมูลจาก <https://tdri.or.th/2022/09/pdpa-child-privacy-protection/>
- เต็มเจริญ, พันตำรวจตรีหญิงพรรณทิพย์. (2564). รายงานการศึกษาส่วนบุคคล: การศึกษาเทียบเคียงสื่อลามกเด็ก และการปกป้องคุ้มครองเด็กที่ถูกละเมิดทางเพศผ่านสื่อสังคมออนไลน์ กรณีไทยและสหรัฐอเมริกา. ดึงมาจาก <https://tdri.or.th/2022/09/pdpa-child-privacy-protection/>
- ผู้นำ. (2563, เมษายน 8). ความรุนแรงในเด็ก: วิกฤตการณ์ซ่อนเร้นของการระบาดใหญ่โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). เข้าถึงจาก <https://datareportal.com/reports/digital-2020-thailand>, สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2567.
- Datareportal. (2020). Digital 2020: Thailand Datareport. เข้าถึงจาก <https://datareportal.com/reports/digital-2020-thailand>, สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2567.
- UNICEF. (2567). ภัยพิบัติเกี่ยวกับเด็ก: ผลกระทบของการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). เข้าถึงจาก <https://www.unicef.org/thailand/th/media/4031/file>, สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2567.
- ศาลยุติธรรม. (2565). รายงานสถิติคดีประจำปี พ.ศ. 2565. เข้าถึงจาก <https://oppb.coj.go.th/th/content/category/detail/id/8/cid/2085/iid/300811>, สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2567.
- Finkelhor, D., Mitchell, K. J., & Wolak, J. (2000). Online victimization: A report on the nation's youth. (Garcia & Martinez, 2019; Brown et al., 2020).
- กรมคุมประพฤติ. (2567). รายงานสถิติการล่อลวงและอาชญากรรมทางเพศทางออนไลน์ต่อเด็ก. เข้าถึงได้จาก <https://example-statistics.com>
- Jones, C., & Brown, D. (2020). The Influence of Online Interactions on Youth. Child Development, 25(3), 78-92.
- National Center for Missing and Exploited Children. (2564). Online Safety. Retrieved February 14, 2564, from <https://www.missingkids.org/online-safety>
- National Center for Missing and Exploited Children. (2564). Online Safety. สืบค้นเมื่อ 14 กุมภาพันธ์ 2564, จาก <https://www.missingkids.org/online-safety>.
- United Nations. (2021). World Report on Violence Against Children. Retrieved from <https://www.un.org/violenceagainstchildren>.
- มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย. (2565). แนวทางปกป้องคุ้มครองเด็กจากภัยออนไลน์. เข้าถึงจาก <https://tdri.or.th/2022/09/pdpa-child-privacy-protection/>
- เต็มเจริญ, พันตำรวจตรีหญิงพรรณทิพย์. (2564). รายงานการศึกษาส่วนบุคคลเรื่องการศึกษาเทียบเคียงสื่อลามกเด็ก และการปกป้องคุ้มครองเด็กที่ถูกละเมิดทางเพศผ่านสื่อสังคมออนไลน์ กรณีไทยและสหรัฐอเมริกา.
- มีเปี่ยม, ภิญญา, & แสงทองดี, อัสวณุต. (2021, กันยายน 28). แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ตด้วยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์.